

voor andere gemeenten, waaronder Ruddervoorde, Maldegem, Deerlijk, Watou, en Brugge⁹⁵.

Het ontwerp was van de hand van architect Edward Schelstraete (Brugge, 1893 - Brugge, 1943) die als architect voornamelijk actief was te Brugge tijdens het interbellum⁹⁶.

Het monument is opgenomen in het stadsgezicht “Stadskern Damme” dat beschermd is bij ministerieel besluit van 30 maart 1987 en is ook vastgesteld als bouwkundig erfgoed “Gedenkplaat voor de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog” sinds 14 september 2009⁹⁷.

Hoeke (zie tabel 2)

In Hoeke is er geen monument ter herdenking van gesneuvelde militairen uit de Eerste Wereldoorlog.

Er is maar één overleden soldaat uit Hoeke.

Alphonse Leon François Sette⁹⁸ werd geboren te Sint-Pieters-op-de-Dijk op 18 februari 1891 als zoon van François en Leonia Coralia Melania Vandemoortele. Hij was gehuwd met Joanna Leonia Josephina Vanden Bussche en woonde te Hoeke. In 1909 trad hij in dienst als beroepsvrijwilliger met het stamboeknummer 104/54412. In 1918 was hij opgeklommen tot sergeant bij het 4de linieregiment. Hij overleed op 27 jarige leeftijd te Brugge op 10 november 1918 in het hospitaal in de Peperstraat. Hij ligt begraven te Steenbrugge, Kleine Kerkhofstraat, in graf nr. 279 van de militaire begraafplaats. Zijn naam staat vermeld op de gedenkplaat voor de militaire en burgerlijke slachtoffers en de gefusilleerden te Brugge in de Karthuizerinnenstraat.

Lapscheure (zie tabel 3)

In Lapscheure staat een gedenkzuil voor de militaire slachtoffers uit WO I op de hoek Hoogstraat - Lapscheurestraat, aan de ingang van het kerkhof (figuur 19). De vierhoekige naar boven toe versmallende zuil uit hardsteen staat op een hoog geprofileerd driedelig voetstuk. Onderaan op de zuil staat in reliëfversiering een doorlopende fries met drie rijen palmetten. Op de voorzijde staan twee gekruiste sabels en een helm met daarboven een kruis met palmtak. De afgeronde top van de zuil is versierd met enkele horizontale en verticale groeven. In het voetstuk is een witmarmeren tekstplaat ingewerkt met de tekst: “*De bevolking van*

---

⁹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Laloo, Karel [online], <https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/persoon/7889> (geraadpleegd op 25 mei 2018)

⁹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Schelstraete, Edward [online], <https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/persoon/4353> (geraadpleegd op 25 mei 2018)

⁹⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Gedenkplaat voor de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/78720> (geraadpleegd op 25 mei 2018)

⁹⁸ BS Hoeke, overlijdensakten 1918 nr.3, 27 november 1918; Belgian War Dead Register, <https://www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=37258>

Lapscheure aan hare Helden als Aandenken” met daaronder de namen, niet alfabetisch gerangschikt, in uitgehouwen en zwart beschilderde letters⁹⁹.

Het monument werd geplaatst in opdracht van de gemeente en uitgevoerd door H. Rousseau uit Brugge. Op 24 mei 1920 werd het onthuld¹⁰⁰.

Figuur 19. Gedenkzuil voor de militaire slachtoffers uit WO I in Lapscheure, hoek Hoogstraat – Lapscheurestraat, aan de ingang van het kerkhof - © Geschied- en Heemkundige Kring Sint-Guthago

Vijf soldaten, allen inwoners, in de leeftijd tussen 21 en 31 jaar, vonden de dood tijdens WO I, op een gemiddelde bevolking (1914-1918) van 689 personen. Twee vielen er in oktober 1914 (tijdens de terugtrekking op het IJzerfront), twee stierven tijdens het eindoffensief van september-oktober 1918, één tijdens de loopgravenoorlog. Vier van hen overleden aan verwondingen en één overleed aan ziekte.

⁹⁹ JACOBS M., *Zij die vielen als helden...*, deel 2, o.c., p. 209-210

¹⁰⁰ JACOBS M., *Zij die vielen als helden...*, deel 2, o.c., p. 210

Figuur 20. Oorlogsslachtoffers Lapscheure¹⁰¹ - © Geschied- en Heemkundige Kring Sint-Guthago

Tien mannelijke inwoners van Lapscheure, geboren in 1893, werden ingeschreven in de militieregisters¹⁰² van 1912, voor de lichte 1913. Zes werden aangewezen om dienst te doen in verschillende eenheden. Drie werden definitief vrijgesteld (broederdienst). Eén werd vrijgesteld voor een jaar.

¹⁰¹ Louis Petrus Joannes Lanckriet staat niet op deze herdenking

¹⁰² BE PAWV A/1794-1814/ militie 1808-1922/ P.B./ 1125. Militieregisters Brugge. 3de militiekanton 1913/ Lapscheure; https://probat.west-vlaanderen.be/file_uploads/75667.pdf

1. Numéro d'ordre	2. Numéro du registre d'inscription.	1° Nom de l'inscrit. 2° Prénoms. 3° Profession.	1° Nationalité. 2° Taille.	1° Prénoms du père. 2° Nom et prénoms de la mère. 3° Nom et prénoms du tuteur, si les père et mère sont décédés. 4° Lieu de naissance du père (commune, province ou pays). 5° Lieu de naissance de la mère (commune, province ou pays). Si les parents sont décédés, l'indiquer en regard de leur nom.	Résidence actuelle (commune et province): 1° du père. 2° de la mère, en cas de décès du père. 3° du tuteur, en cas de décès des père et mère.	INDIQUER: 1. Si l'inscrit a subi devant un tribunal militaire une condamnation qui provoque ou entraîne la déchéance militaire ou s'il a été renvoyé pour inculpation. 2. Si l'inscrit a été condamné par un ou plusieurs jugements ou arrêts soit à une peine criminelle, soit à une ou à des peines strictement entendues ou moins un an d'emprisonnement, si c'est du chef de vol, abus de confiance, escroquerie ou attentat sans violence, ou deux ans du chef de tous autres délits. N.B. - Faire connaître quelle est la nature de la peine et si la condamnation est passée à l'état de chose jugée.
-------------------	--------------------------------------	---	-------------------------------	---	--	---

10	1 van Maldegem 2 Guido Maximilian Maria 3 Landbouwer 4 Sapscheure/West-Vl. België 5 11 ^{en} Oktober 1893. 6 Sapscheure	1 Belgische 2 1 mètre 720 millim.	1 Johannes Baptist 2 Zimmerman Emma Maria 3 4 Heille/Hein/Holland. 5 Sint-Hermis/Brugge West-Vl. België	1 2 Sapscheure W-Vl. 3	1 2 3	1 2 3
----	--	--------------------------------------	---	------------------------------	-------------	-------------

4	1 Sanckriet 2 Louis, Petrus Joannes 3 Landbouwer 4 Houtche/West-Vl. België 5 7 Maart 1893 6 Sapscheure	1 Belgische 2 1 meter 730 millim.	1 Pieter 2 De Schepper Leonie 3 4 Oostcamp/W.Vl. België 5 St. Hermis (Brugge) West-Vl. België	1 Sapscheure W-Vl 2 3	1 2 3	1 2
---	---	--------------------------------------	---	-----------------------------	-------------	--------

INDIQUER:	DÉCISION	DÉCISION:	OBSERVATIONS.
1° Si l'inscrit sert comme volontaire de carrière, volontaire de milice ou pour un frère, et dans quel corps. 2° S'il réclame une exemption du chef d'une cause autre que l'infirmité physique 3° Les motifs qu'il invoque à l'appui de sa demande d'exemption. 4° S'il a un frère ajourné d'une levée antérieure. 5° S'il a un frère accomplissant ou ayant accompli un terme de milice; s'il a un frère qui a été inscrit pour la milice avant la levée de 1910.	du conseil de milice ou de la commission provinciale. 1° nature de la décision. 2° causes de l'exemption de la dispense ou de l'exclusion. 3° paragraphe du président.	1° de la Cour d'Appel. 2° du conseil de révision. 3° de la Cour de Cassation.	Les décisions prononçant le renvoi à une autre séance ou ordonnant une visite à domicile seront indiquées dans cette colonne (nature et date de la décision, paragraphe du président).

Van Maldegem Guido

1		1	DÉSIGNÉ	1	2 Guido 3 Maria
2		2	14 SEPTEMBRE 1912	2	
3		3		3	
4					
5					
Aldus opgemerkt door ons					

Lanckriet Louis

1		DÉSIGNÉ	1	1 art. ^{re} 2 ^e Lini.
2		27 SEPTEMBRE 1912	2	
3		ly	3	
4				
5				

*deze lijst bevattende tien ingeschrevenen
te Lapscheure den 12 Juli 1912
De Burgemeester,
y Van den Braucke*

Figuur 21. Details uit het militieregister van 1912 met de gegevens van Guido Van Maldegem en Louis Lanckriet

Guido Van Maldegem en Louis Lanckriet waren beiden soldaten van de lichter 1913. Toen ze zich aanmelden, om ingeschreven te worden in de militieregisters in 1912, hadden ze waarschijnlijk het verdere dramatische verloop van hun leven niet voor ogen.

Hieronder hun verhaal:

Guido Maximilien Marie was een echte geboren en getogen Lapscheurenaar. Geboren op 11 oktober 1893 groeide hij op als zoon van Joannes Baptista (afkomstig van Heille in Nederland) en Emma Maria Timmerman (afkomstig van Sint-Kruis) in een landbouwersgezin. Volgens de militieregisters kon hij meer dan lezen en schrijven. Op 1 januari 1913 trad hij in dienst bij de 2de eenheid gidsen, 1ste groep, 1ste eskadron als ruiter. In oktober werd hij zwaar gewond aan de IJzer. Hij werd overgebracht naar het hospitaal Rosendaël in Noord-Frankrijk (Pas-de-Calais waar hij op 11 oktober 1914 overleed. Hij ligt begraven te Dunkerque (Nord, Frankrijk) op de militaire begraafplaats, terrein 6, lijn 3, vak 5. Op 20 april 1917 kreeg hij postuum het ereteken Oorlogskruis met palm.

Op 7 maart 1893 werd Louis Petrus Joannes Lanckriet geboren te Hoeke als zoon van Pieter (afkomstig van Oostkamp) en Leonie De Schepper (afkomstig van Sint-Kruis). Op het moment van zijn inschrijving in de militieregisters (1912) woonde de familie te Lapscheure als een landbouwersgezin. Hij was ongehuwd. Zijn lengte, 1,73 m, was groter dan de doorsnee toenmalige rekruten en hij kon meer dan lezen en schrijven. Hij trad op 1 januari 1913 in dienst als soldaat-milicien 2de klasse bij het 7de artillerieregiment. Na meer dan vier jaar oorlog te hebben overleefd, liep hij in oktober 1918 verwondingen op te Lotenhulle. Hij

werd door een Amerikaanse ambulance naar een Frans veldhospitaal te Roeselare vervoerd, waar hij op 31 oktober 1918 overleed aan een onbekende ziekte, een kleine veertien dagen voor het officiële einde van de oorlog. Hij ligt begraven te Houthulst, op de militaire begraafplaats, graf I-1-770.

Beiden zijn op respectievelijk 21 en 25 jaar, in de bloei van hun leven, gestorven.

Moerkerke (zie tabel 4)

In Moerkerke bevindt zich een gedenksteen voor de militaire slachtoffers uit WO I op het kerkhof, links naast de toegangsweg tot de Sint-Dionysiuskerk, in de Kasteelstraat (figuur 22).

Figuur 22. Gedenksteen voor de militaire slachtoffers uit WO I in Moerkerke, Kasteelstraat - © Geschied- en Heemkundige Kring Sint-Guthago